

Yabancı hakem kararlarının Türkiye’de icrası için açılacak tenfiz davası sırasında harç ve Türkçe tercümelerin resmi dairelere ibrazında damga vergisi alınıp alınmayacağı hk

Belge türü	Özelge
Kanun	HARÇLAR KANUNU
Özelge no	97895701-155[2017/233]-844975
Tarih	21.09.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Diğer Vergiler Müdürlüğü

Sayı : 97895701-155[2017/233]-844975

21.09.2018

Konu : Yabancı hakem kararlarının Türkçe tercümelerinin resmi dairelere ibrazı sırasında damga vergisi ve açılacak tenfiz davası sırasında harç aranılıp aranılmayacağı

İlgi : 16.05.2017 tarih ve 582663 sayılı özelge talep formu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden, yabancı hakem kararlarının Türkiye’de icrası için öncelikle Türk Mahkemelerince tanınması veya tenfizi kararı verilmesi ve bu kararın mahkemelerce verilmesi için de noter onaylı Türkçe tercümesinin yapılması gerektiği belirtilerek,

- noterlerce onaylanacak olan yabancı hakem kararının Türkçe tercümesi için işlem esnasında damga vergisi alınıp alınmayacağı ile alınması halinde nispi mi yoksa maktu esas üzerinden mi alınacağı,
- tanınmamış veya tenfizine karar verilmemiş olan hakem kararının tercümesinin onanması esnasında vergiye tabi tutulması ve mahkemenin tenfiz talebini reddetmesi halinde iadenin söz konusu olup olmayacağı,
- tenfiz davası esnasında harç alınıp alınmayacağı,
- teklif veren kişi tarafından imzalanmış olan proforma faturaların da damga vergisine tabi olup olmayacağı ile çift imzalı olması gerekip gerekmediği

hususlarında görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin, yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği, yabancı memleketlerle Türkiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kağıtların, Türkiye'de resmi dairelere ibraz edildiği, üzerine devir veya ciro işlemleri yürütüldüğü veya herhangi bir suretle hükümlerinden faydalanıldığı takdirde vergiye tabi tutulacağı; 2 nci maddesinde, vergiye tabi kağıtlar mahiyetinde bulunan veya onların yerini alan mektup ve şerhlerle, bu kağıtların hükümlerinin yenilenmesine, uzatılmasına, değiştirilmesine devrine veya bozulmasına ilişkin mektup ve şerhlerin de damga vergisine tabi olacağı, 3 üncü maddesinin son fıkrasında ise yabancı memleketlerle Türkiye'deki yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kağıtların vergisini, Türkiye'de bu kağıtları resmi dairelere ibraz eden, üzerlerinde devir veya ciro işlemleri yapanlar veya herhangi bir suretle hükmünden faydalananların ödeyeceği hükümlerine yer verilmiştir.

Mezkur Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "*I. Akitlerle ilgili kağıtlar*" başlıklı bölümünün A/1 fıkrasında, belli parayı ihtiva eden mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknamelerin; "*II. Kararlar ve mazbatalar*" başlıklı bölümünün birinci fıkrasında, meclislerden, resmî heyetlerden ve idarî davalarla ilgili olmayarak Danıştaydan verilen mazbata, ilâm ve kararlarla hakem kararlarından belli parayı ihtiva edenlerin nispi damga vergisine tabi tutulacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, yurtdışında düzenlenen hakem kararlarının Türkçe tercümelerinin ilgili mahkemelere ibraz edilmesi veya herhangi bir şekilde hükmünden yararlanılması (noterde tasdik edilmesi gibi) halinde, Türkiye'de hükmünden yararlanan bu hakem kararlarının Kanuna ekli (1) sayılı tablonun II/1 inci fıkrası gereği damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Öte yandan, özelge talep formunuz ekinde yer alan "Pro-forma Invoice" isimli kağıdın incelenmesinden, söz konusu kağıdın teklif veren kişi tarafından imzalandığı, karşı taraf (alıcı) imzasını taşımadığı anlaşılmıştır. Buna göre, söz konusu kağıdın bu haliyle damga vergisine tabi tutulmaması ancak alıcının da imzasını ihtiva etmesi durumunda sözleşme olarak kabul edilmesi ve Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 fıkrasına göre damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 492 sayılı Harçlar Kanununun 2 nci maddesinde, yargı işlemlerinden bu kanuna bağlı (1) sayılı tarifede yazılı olanlarının yargı harcına tabi olduğu, 3 üncü maddesinde, hakem kararlarının infazı lazım geldiğine dair mahkeme başkanı veya hakim tarafından verilen şerhlerden, hakem kararının mahiyetine göre karar ve ilam harcı alınacağı, yabancı hakem kararları ile kanun gereğince tahkim yolu ile halli mecburi olan davalardan da aynı surette harç alınacağı, 4 üncü maddesinde, yabancı bir mahkeme tarafından verilen ilamların tenfizi için açılacak davalardan, bu ilamlarda hükmolunmuş şeyin değeri, nevi ve mahiyetine göre (1) sayılı tarife gereğince harç alınacağı, aynı Kanunun 28 inci maddesinin 1 inci fıkrasının "*Karar ve ilam harcı*" başlıklı (a) bendinde ise nispi karar ve ilam harcının dörtte biri peşin, geri kalan dörtte üçü kararın verilmesinden itibaren iki ay içinde ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanuna bağlı (1) sayılı tarifenin "*A) Mahkeme harçları*" bölümünün "*I-Başvurma harcı*" alt başlıklı bölümünde dilekçe veya tutanakla dava açma veya davaya müdahale veya tevdi mahallinin tayini, ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, tespiti delil ile ilgili taleplerden alınacak maktu harç miktarı belirtilmiş, aynı tarifenin "*III-Karar ve ilam harcı*" alt başlıklı bölümünün I/a fıkrasında ise, konusu belli bir değerle ilgili bulunan davalarda esas hakkında karar verilmesi halinde hüküm altına alınan anlaşmazlık konusu değer üzerinden binde 68,31 oranında nispi harç alınacağı belirtilmiştir.

4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanununun 15-A ve B fıkralarında ise, hakem kararlarına karşı yalnızca iptal davası açılacağı ve iptal davasının reddine ilişkin karar kesinleşmesinden sonra asliye hukuk mahkemesinin hakem kararının icra edilebilir olduğuna ilişkin belgeyi istemde bulunan tarafa vereceği ve bu belgenin harca tabi tutulmayacağı, hakem kararının icraya konulması halinde Harçlar Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

Bu nedenle, yabancı hakem kararlarının Türkiye'de icrası için kararın tenfizi veya onanmasına ilişkin açılacak dava sebebiyle 492 Sayılı Harçlar Kanununa bağlı (I) sayılı tarifenin "*I-Başvurma harcı*" başlıklı bölümüne göre başvurma harcı ile aynı tarifenin "*III-Karar ve ilam harcı*" başlıklı bölümünün 1/a fıkrasına göre nispi harcın tahsil edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026